

Valtion ja Vantaan kaupungin välinen sopimus asunnottomuuden ennaltaehkäisyyn toimenpideohjelman toteutuksesta 2016-2019 (AUNE)

VD/847/00.04.00/2017

KN/AC-F/LF-K/NJ

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaan työtä asunnottomuuden vähentämiseksi tulee jatkaa. Asunnottomuuden ennaltaehkäisevä toimenpideohjelma hyväksyttiin valtion periaatepäätöksellä 9.6.2016. Asunnottomuuden ennaltaehkäisy ja vähentäminen vaativat haastavassa taloudellisessa tilanteessa erityisiä koordinoivia toimenpiteitä. Tämä tarkoittaa paitsi ohjelmatyön kautta vahvistuvia integroituja palveluverkostoja ja asunnottomuuteen johtavien ongelmien varhaista tunnistamista myös riittävää kohtuuhintaista asuntotuotantoa kaikilla suurilla kaupunkiseuduilla. Myös tutkijat painottavat, että asunnottomuuden vähentämisessä erityisesti tulee panostaa kohtuuhintaiseen vuokra-asuntotuotantoon pääkaupunkiseudulla, asumisen onnistumista turvaavien palvelujen kehittämiseen sekä ennaltaehkäisyyn.

Tämän allekirjoitettavan sopimuksen tarkoituksena on jatkaa asunnottomuuden vähentämistä valtion, kuntien, järjestöjen, kirkon ja yritysten yhteisin toimenpitein. Valtio tekee vastaavat sopimukset Helsingin, Espoon, Vantaan, Tampereen, Oulun, Lahden, Jyväskylän, Kuopion sekä halukkaiden kehyskuntien ja kaupunkien kanssa, jotka ovat motivoituneet asunnottomuuden ehkäisyyn.

Ennaltaehkäisyyn viitekehys koostuu asunnottomuuden riskien varhaisesta tunnistamisesta sekä riittävästä tuesta asumisen turvaan. Lähtökohtana on vuokrasuhteeseen perustuva asuminen sekä asunto ensin -periaate, joka ennaltaehkäisyssä tarkoittaa yksinkertaista asumisen turvan varmistamista asiakas kohdattaessa. Asuntotuotannon pääpaino on normaaleissa hajautetuissa asumisratkaisuihin. Panostamalla yhteiskeittämiseen tuetaan toimivien ratkaisujen laajaa käyttöönottoa. Tällä hetkellä segregoitunut asunto-, sosiaali-, terveys- ja työvoimapalveluiden järjestäminen ei tue riittävästi asunnottomuuden varhaista tunnistamista ja ennaltaehkäisyä, mikä pahimmillaan jopa aiheuttaa asunnottomuuden uusiutumista ja hidastaa siirtymistä itsenäiseen asumiseen ja työelämään. Taustalla on puute matalan kynnyksen integroiduista palveluista kohtuuhintaisista asunnoista. Asioiden ratkaisemiseksi tullaan tarvitsemaan monialaista ja resursoitua yhteistyöohjelmaa. Tämän lisäksi huomiota kiinnitetään oleskeluluvan saavien asumis- ja kotouttamispalveluihin, jotta ne kyettäisiin järjestämään tehokkaasti ja koordinoitusti, jotta voidaan estää asunnottomuuden kääntymisen kasvuun Vantaalla.

Ohjelman kohderyhmänä ovat asunnottomat (ETHOS asunnottomuuden määrittely) sekä henkilöt, joilla on riski ajautua asunnottomaksi. Asunnottomuusriskissä ovat mm. asukkaat, joilla on häättöuhka, vuokratästäjät ja/tai vaikeuksia taloudenhallinnassa, sekä erityistä tukea asumiseensa tarvitsevat henkilöt. Asunnot kohdennetaan ensisijaisesti asunnottomille, joilla on vaikeuksia saada asuntoa vuokra-asuntomarkkinoilla (esim. luottotietonsa menettäneet, rikosseuraamusasiakkaat ja pitkäaikaisasunnottomat) sekä edellä kuvatuille asunnottomuusriskissä oleville asiakkaille kaupungin painopisteet huomioiden.

Päämääränä sopimuksessa on liittää asunnottomuustyö entistä laajemmin osaksi syrjäytymisen torjuntatyön kokonaisuutta asunto ensin -periaatteen pohjalta. Käytännössä tämä tarkoittaa asumisen turvan varmistamista aina kun asiakas kohdataan palvelujärjestelmässä. Ehdotettavilla toimenpiteillä tavoitellaan asunnottomuuden hoitamiseen liittyvän palvelujärjestelmän uudistamista asiakaslähtöisemmäksi, ennaltaehkäisevämmäksi ja kustannustehokkaammaksi.

Sopimuksessa Vantaa määrittelee rakenteellisten muutoksien lisäksi, että valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja valmistuu sopimuskaudella noin 1920. Tavoitteeksi on asetettu, että sopimuskaudella osoitetaan ohjelman kohderyhmälle 300 uutta asuntoa joko uustuotantona tai hankinnan, välivuokrauksen ja tuetun asumisen ostopalvelujen avulla. Lisäksi Vantaalle valmistuneen noin 500 lyhyen korkotuen vuokra-asuntoa ja noin 300 asumisoikeusasuntoa. Yleishyödyllisen asuntotuotannon osuutta Vantaalla tullaan kasvattamaan vuosina 2017-2019 maapoliittisia toimenpiteitä tehostamalla. Maankäyttösopimuksilla varmistetaan valtion tukeman tuotannon sijoittuminen myös muille kuin kaupungin omistamille maille. Kaupungin omalle yhtiölle, VAV Asunnot Oy:lle, on tehty tonttiohjelma ja lisäksi noin kuudella toimijalla on halukkuutta tehdä pitkän korkotuen asuntoja Vantaalle tulevalle sopimuskaudella.

Erityisryhmille Vantaa tulee luovuttamaan tontteja tarpeen mukaan. Suunnitteilla on ohjelmakaudella nuorten mielenterveyskuntoutujien yksikkö. Nuoriso- ja opiskelija-asuntoja valmistunee vuosina 2016-2019 yhteensä noin 300. HOAS:lla on lisäksi kaksi kohdetta vireillä Vantaalla. RISE:n kanssa yhteistyötä tullaan edelleen vahvistamaan. Sopimuksessa määritellyt tavoitteet tullaan vuosittain toteuttamaan valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa.

Valtion puolelta MAL-sopimuksella (9.6.2016) luotiin edellytykset asuntotuotannon merkittäväle lisäämiselle kaupungeissa ja sovittiin kohtuuhintaisen vuokra-asumisen osuudeksi noin 20 %. Samalla valtio sitoutui tukemaan liikenneinfra -hankkeita, osoittamaan 10 000 euroa asuntokohtaisia käynnistämisavustuksia 40-v korkotukiasunnoille sekä valmistelemaan 10 -v välimallin vuokra-asuntojen rakentamisen vauhdittamiseksi. Erityisryhmien investointiavustus asunnottomien asuntohankkeisiin on ohjelmaan varattu 34 miljoonaa euroa. Lisäksi RAY nyk. STEA kohdentaa järjestöille avustuksia asuntojen hankintaan kohderyhmälle voimassa olevien linjaustensa mukaisesti. Periaatepäätöksessä asuntojen lisäystavoitteeksi asetettiin 2 500 asuntoa sekä 2 000 asunnon osoittaminen olemassa olevasta ARA vuokra-asuntokannasta kohderyhmälle.

Kaupunginhallitus 6.2.2017 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Valtion ja Vantaan välinen sopimus asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelman toteutuksesta 2016-2019 (AUNE).

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- Valtion ja Vantaan kaupungin välinen sopimus asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelman toteutuksesta 2016-2019 (AUNE)

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Perhepalveluiden johtaja Anna Cantell-Forsbom, puh. 09 839 23640

Hankekoordinaattori Larissa Franz- Koivisto, puh. 09 839 22778

etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi